

DE SLEUTELDRAGER

Marco Kunst

De
Sleutel
drager

Lemniscaat

De auteur ontving voor dit boek een werkbeurs van
het Nederlands Letterenfonds.

Tweede druk, 2013

© 2012 Marco Kunst

Omslag en boekverzorging: Marc Suvaal, Lemniscaat

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v., Vijverlaan 48,

3062 HL Rotterdam, 2012

ISBN 978 90 477 0433 1

Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd en/of
openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie,
microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de
uitgever.

Druk en bindwerk: Wilco, Amersfoort

*Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en
verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux
waardoor onnodig en milieuverontreinigend transport is vermeden.*

Proloog

Myr

Ijs bedekte de vallei. Duizenden jaren was de zon niet meer dan een vlek aan de hemel. Een ijswoestijn waarin niets leefde. Het enige geluid was het huilen van de wind.

Tot langzaamaan de zon weer ging stralen, en het warmer werd. Smeltwater vormde tinkelende beekjes. De beekjes vormden samen een rivier. Het ijs trok zich terug. Vruchtbaar land kwam tevoorschijn. De zuidenwind voerde zaden aan. Planten kiemden en de vallei veranderde in een groen paradijs. De wind droeg de geuren van bloemen en vruchten mee en lokte de dieren. Vogels landden in groepen tussen het groen. De andere dieren kwamen een voor een.

Het duurde niet lang of ook de eerste mensen kwamen. De vallei heette hen welkom, met haar bergketens als twee geopende armen. De mensen leerden het land bebouwen en hun oogsten waren rijk. Ze vlochten netten en vingden vis in de rivier. Ze stichtten een stad aan de oever van de rivier. 'Myr' noemden ze hun stad trots: in hun taal betekende dat 'veilig' en 'thuis'. Niet veel later strekte een bloeiend koninkrijk zich uit over de vallei en de omringende heuvels.

Het geluk zou niet lang duren.

Vreemde en noodlottige gebeurtenissen brachten onheil over Myr. Grauwe Koningen namen plaats op de troon, onverschillig en wreed, de een na de ander. Myr verarmde en raakte in vergetelheid. De Myrianen vergaten hun rijke verleden en leefden in angst, omdat Gruwelen en plagen steeds opnieuw toesloegen.

Honderden jaren verstreken.

Maar omdat niets in deze wereld voor eeuwig is en zelfs ijstijden voorbijgaan, brak er een tijd aan waarin Myr opnieuw zou veranderen.

DEEL I

De Gruwel van het woud

Timeo

De wilde wikke wikkelde een rank om de voet van de wandelaar die lag te slapen onder de Oude Eik. Timeo zag het gebeuren. Hij zat op een tak, een paar meter boven de slapende man. Bungelende benen, een glimlach rond zijn lippen. Het was hem weer eens gelukt. De wandelaar had hem niet opgemerkt, terwijl Timeo hem een hele tijd had gevolgd. De man lopend over de bospaden, Timeo slingerend en klauterend van tak naar tak. Lenig als een aap. Stil als een slang. Trots als een pauw. Niemand klom zo goed als hij.

Nooit eerder had Timeo een plant zién groeien. De wikkerank kronkelde en werd langer en langer. Een koude rilling trok over Timeo's rug. Nadat de wikke zich om de voet van de man gewikkeld had, stokte zijn groei. De wandelaar werd niet wakker. Hij zag ineens heel bleek, bijna grauw. Vreemd. Timeo knipperde met zijn ogen. Ach, het zou het licht wel zijn, de warrelschaduwen van blad en tak. Er kriebelde iets in zijn nek. Timeo hijgde van schrik, klampte zich vast, keek om, bang dat de Oude Eik hem wilde grijpen. De twijg bewoog al niet meer. Het moest de wind zijn geweest.

Of niet? Timeo speurde om zich heen. Ineens was het bos vol listige geluiden en sombere schaduwen. Hij schudde de kriebels van zich af. Allemaal onzin. De zon scheen, vogels floten, de wind voerde de geur van bloeiende kastanjabomen aan, wat wilde je nog meer? De jongen klom naar een plekje in de zon en keek naar beneden, in de hoop dat de wandelaar wakker zou worden en verder zou lopen, zodat hij zijn spel kon vervolgen.

De man kwam vaker in het woud. Timeo had hem eerder gezien.

Hij kwam en ging altijd langs de holle weg die de heuvel af leidde, recht naar de stad. Die vermoeide stad Myr in het dal, met haar muren als verweerde kliffen. Uren kon Timeo ernaar kijken vanaf de bosrand: de drukte bij de poort, de zee van daken en de rivier die de stad glinsterend doorsneed. Hij verlangde naar Myr en haar geheimen. Nooit was hij er geweest. Niet omdat het zo ver was, maar omdat zijn vader het verboden had.

‘Ze mogen ons niet zien, jongen,’ had zijn vader verbitterd gezegd. ‘De koning wilde ons doden. We moeten oppassen, ons met niemand bemoeien. Ten dienste van het land.’

Juist omdat zijn vader het hem verbood voelde Timeo zich aangesproken door de reizigers op de bospaden. Hij volgde ze hoog in de bomen, of gebukt langs het pad. Als hij de kans kreeg luisterde hij ze af. Hij hoorde ze vertellen over oude paleizen, gebarsten pleinen en duistere stegen. Boven de heuvels in het noorden schenen vogels te vliegen zo groot als paarden. In de bergen in het oosten huilden wolven met tanden als spijkers en klauwen van staal. Hij hoorde verhalen over dompige herbergen waar schuimig bier stroomde en dronkenlappen de Sarabande dansten op de toog. Maar de meeste verhalen waren angstig van toon en werden fluisterend verteld, alsof het beter was als niet te veel mensen ervan hoorden. Verhalen over bittere armoede, droeve stenen standbeelden en Gruwelen uit een ver verleden.

Timeo wist niet wat hij van de verhalen moest denken. Vaak begreep hij de helft niet, want wat wist hij van de wereld, wat had hij gezien? Niets. Alleen het woud kende hij, maar dat kende hij dan ook als geen ander. Hij liet zich nooit lang bang maken door al die kronkel- en monkelpraat, en al snel slingerde hij weer van tak naar tak.

Nog opwindender dan de reizigers waren de jachtgezelschappen van het koninklijk hof die bij tijd en wijle het bos doorkruisten. Blaf-

fende honden, snelle ridders en jonkers galopperend te paard. Trotse gestalten die uitstraalden dat zij in deze wereld de baas waren. Ze vormden een wild en warrelend schouwspel: wapperende manen, blikkerende tanden. Kreten, bevelen, jachthoorns. Vluchtend wild, fladderend, hijgend, knorrend en rennend. Hazen, fazanten, herten en zwijnen. Bogen en pijlen. De jagers golfd en bruisende branding door het woud. En altijd voerden ze dat ene onbereden paard mee: het mooiste van allemaal, een zwarte, glanzende hengst met zilverbeslagen zadel en gevlochten manen. Het paard van de koning.

Timeo keek altijd toe, hoog in de bomen, vol verlangen. De honden mochten zijn geur niet oppikken, hij wilde niet opgejaagd worden. Hij dronk de opwindende in. Droomde dat hij ooit bij hen horen zou, al was het maar als schildknaap. Stel je voor dat hij een van die paarden berijden zou... Misschien zelfs dat ene, dat zwart met zilveren dier... Ach, zelfs als een van de jachthonden zou hij tevreden zijn, dacht hij een keer, waarna hij zichzelf uitlachte, want die jagers kwamen uit een andere wereld. Een wereld waarin hij niets te zoeken had.

Of wel? Wat bedoelde zijn vader als hij zei dat hun tijd misschien nog zou komen? 'Wacht maar, jongen,' verzuchtte Finus wel eens. 'Als de Gruwel losbarst, piept die koning wel anders!' En dan be-roerde Timeo's vader de geheimzinnige sleutel die aan een koord om zijn nek hing, waarna zijn gezicht betrok. 'Ach, laat ook maar,' mompelde hij er meestal achteraan. 'Grote kans dat dat nog jaren duurt... Dan kunnen jouw kinderen of kleinkinderen met de eer gaan strijken, en hebben wij ons leven verpest in dit ellendige woud.'

Timeo ging op zijn hurken zitten. Hij kreeg een houten kont op die tak. Hij was het zat. De wandelaar aan de voet van de Eik sliep nog

altijd. Hij klom omhoog, zocht zijn weg naar de volgende boom en ging zo verder, van boom naar boom, terug naar huis. Als hij langer gebleven was had hij gezien dat niet alleen de wikke vreemd deed. De wandelaar sloeg de vlieg niet weg die een wandeling maakte over zijn gezicht. Hij werd zelfs niet wakker toen een kraai neerstreek op zijn borst en met felle halen pikte naar de ring om zijn vinger. En naarmate de dag vorderde zag de man steeds grauwer en grijzer.

De hut in het bos

Timeo duwde de deur van de blokhut open. Laat zonlicht scheen naar binnen. Timeo herinnerde zich hoe hij vroeger van dat strijklicht gehouden had, hoe het alles verwarmde. Dat was toen zijn moeder nog leefde. Nu zorgde het ervoor dat je zag hoe vies het in de hut was. Het was op de ramen, het spinrag in de hoeken en overall stofpluizen.

Onderweg naar huis had hij in de verte de slagen van zijn vaders bijl horen klinken. Het zou nog wel even duren voordat die thuis kwam. Timeo liep naar de schouw en legde houtblokken op de as waarin nog wat kooltjes gloeiden. Aanmaakhoutjes erbij, even bla-zen en gele vlammetjes likten aan de houtblokken.

Hij haalde water uit de put, goot wat in de kookpot die boven het vuur hing. Daarna voegde hij zout en kruiden toe, en hij had het begin van een pan soep. Op de plank vond hij knollen, een ui en paddenstoelen. Precies waar hij geen zin in had. Ze aten al een week hetzelfde, want de vissen zwommen al dagen langs hun fuiken en het was of de konijnen precies wisten waar ze hun strikken hadden gespannen. Chagrijnig sneed Timeo de rimpelige knollen en de ui in stukken en mikte ze in de kookpot. Paddenstoelen erbij en dan maar wachten tot de boel gaar was.

Tijdens het wachten hakte hij aanmaakhoutjes op het erf. Hij hield ervan hoe het hout krakend openspleet als je de handbijl erin sloeg. De witte vezels met hun frizure geur. Gedachteloos verwerkte hij het ene na het andere blok tot houtjes.

‘Hé, ho maar!’ klonk zijn vaders stem ineens over de open plek. ‘Dat is wel genoeg voor een jaar of twee, denk ik.’

Timeo keek op. De grond om hem heen lag bezaaid met splinters en houtjes. Zijn vader grijnsde. Verbaasd keek Timeo hem aan. Hij had hem in lange tijd niet zo vrolijk gezien.

‘Kijk eens!’ Triomfantelijk hield Finus een flinke haas omhoog. ‘Ik denk dat jij die knollen net zo zat bent als ik.’

Timeo sloeg de bijl in het hakblok en sprong blij op. ‘Stoven of roosteren?’

‘Stoven, denk ik, want het is een oud beestje. Als je hem roostert wordt hij zo taai als wilgenhout.’

‘Oké, maar dat gaat wel even duren. Eerst soep?’

‘Vooruit maar...’ Zijn vader trok een vies gezicht. ‘Eerst soep.’

Even later zaten ze aan tafel, een bord voor hun neus. Slappe knollensoep, maar vanavond kon het Timeo niet schelen, want de geur van gestoofd wild kringelde al door de kamer. Timeo bekeek zijn vader behoedzaam. Zou hij hem vertellen over de bewegende plant bij de Eik? Nu niet. Hij wilde genieten van het eten en de milde blik in zijn vaders ogen. Zolang het kon, want sinds de dood van zijn moeder was Timeo’s vader onberekenbaar. Zijn stemming kon van het ene op het andere moment omslaan.

Het was alweer zeven jaar geleden. Timeo was nog klein. Met zijn moeder was hij ver van de paden aan het verzamelen geweest: bessen, noten, paddenstoelen, kruiden. Het was een heerlijke zomerdag. Marike had gezongen en honderduit gepraat. Ze hadden niet gemerkt dat het licht veranderde.

Met een knal was de bliksem in de boom geslagen waar ze onder stonden. De boom was opengespleten. Timeo’s moeder werd geraakt door een tak die als een speer door de bliksem gelanceerd was. De zon verdween achter zwarte wolken. Het begon te regenen alsof alle sluizen van de hemel waren opengezet. Storm rukte aan takken en bladeren en scheurde de zomer kapot. De kleine Timeo was naar

zijn moeder gekropen. Ze lag stil, haar gezicht omlaag, haar armen gespreid. Hij pakte haar schouder en probeerde haar om te draaien, maar ze was te zwaar voor hem. Ze kreunde, tilde haar hoofd een stukje op. Timeo ging zitten, nam haar hoofd voorzichtig in zijn schoot. Regen liep in straaltjes over haar gezicht en spoelde de aarde weg die aan haar wangen kleefde. Ze opende haar ogen. ‘... lieverd,’ hoorde hij haar moeizaam fluisteren, ‘... hou zoveel van jou en je vader... had zoveel langer bij jullie willen zijn... Wees niet bang...’ Haar ogen vielen dicht.

Timeo was blijven zitten. Klein, verkleumd en verlaten, terwijl de storm door het bos joeg, links en rechts de bliksem flitste en de donder dreunde als een op hol geslagen paard.

Daarna trok het onweer net zo snel weg als het gekomen was. Binnen enkele ogenblikken dampte het bos weer onder de julizon. Timeo tilde het hoofd van zijn moeder uit zijn schoot en liep terug naar de hut. Gebogen onder haar gewicht had Finus zijn geliefde vrouw terug naar huis gedragen. De volgende ochtend hadden ze Marike begraven op een stille plek. Timeo had bloemen gestrooid op het graf.

Timeo's vader was verbitterd achtergebleven. Zijn schouders voorgoed gebogen, alsof hij zijn dode vrouw voor altijd met zich meedroeg. Hij sprak nog maar zelden en bemoeide zich nauwelijks met Timeo. Alleen zijn eigen verdriet interesseerde hem nog. Timeo was verwilderd. Hij had eten gekookt en paddenstoelen of bessen verzameld als zijn vader hem dat vroeg, maar als het ook maar even kon was hij ervandoor gegaan.

Een paar keer per jaar ging Finus naar de stad. Vermomd als boer, met een kar vol met spullen die ze verzameld en gemaakt hadden: hout, huiden, gedroogde paddenstoelen, noten, honing en jam. Hij verkocht ze en keerde de volgende dag terug met zout en meel, boter en suiker, laarzen, broeken, hemden en gereedschappen. Tijdens

zijn handelstochtjes hoorde hij terloops iedereen uit. Veel meer dan dat de armoede aanhield en de koning nog steeds op zijn troon zat vernam hij niet.

‘Angst en armoede zijn daar nog steeds de baas,’ mompelde hij als Timeo hem nieuwsgierig naar zijn belevenissen vroeg.

‘Maar waar zijn ze dan bang voor?’

Timeo’s vader haalde nurks zijn schouders op. ‘Dat vertel ik je later wel, jongen. Als je groot bent.’

Manou

Manou drentelde het marktplein op en neer. Ze wachtte op haar vader, die die ochtend vertrokken was voor een wandeling in het woud. De dag liep inmiddels ten einde. De laatste kinderen die op het plein speelden werden naar binnen geroepen en de laatste handelaren pakten hun waren in. Het werd stil tussen de langgerekte schaduwten, maar Manous vader kwam niet. Noch zijn vrolijk fluiten, noch zijn vertrouwde voetstappen weerklonken, en toen avondrood plaatsmaakte voor schemer liep Manou ongerust terug naar huis.

‘Hij zal zijn enkel verstuikt hebben,’ suste haar moeder. ‘Straks zul je hem hinkend aan horen komen.’ Ze probeerde er een grapje van te maken: ‘Hinkel krak, hinkel krak... één voet, en een kromme tak die hij als wandelstok gebruikt... Zie je het voor je?’

Manou streek met een afwezig gebaar haar bruine krullen opzij. Ze keek door haar moeders glimlach heen en zag dat ook zij zich zorgen maakte.

‘Kom,’ zei haar moeder. ‘Tijd om te slapen. De tweeling ligt er al uren in.’

Maar in bed kon Manou de slaap niet vatten. Ze stelde zich voor hoe haar vader in het donker door het bos strompelde. Hongerig, dorstig, misschien wel verdwaald. Wie weet had hij zelfs een been gebroken en lag hij kermend van de pijn langs de kant van de weg. Ze moest hem gaan zoeken.

Nu direct.

Nee, dat kon niet. Ze zou verdwalen, en er deden verhalen de

ronde over wilde dieren, mistige flarden, en wezens van de nacht die je een rad voor ogen zouden draaien. Bij het eerste ochtendlicht zou ze vertrekken, nog voor haar moeder wakker werd. Brood moest ze meenemen, water, en verband om haar vaders been te verbinden. En ze moest... Tegen middernacht viel Manou alsnog in slaap. Een slaap vol schaduwen en echo's, doornige takken en donker gebladerte.

Het was of ze maar net sliep toen de haan van de burens haar wekte. Manou gleed uit bed. Het was nog donker. Ze ging de gang op en wierp een vluchtige blik in de slaapkamer van de tweeling. Zazou en Boudou lagen schots en scheef in elkaars armen in het veel te grote bed. Manou glimlachte – wat was het toch heerlijk om nog zo klein te zijn. Ze sloop verder, naar de slaapkamer van haar ouders, gluurde naar binnen om te zien of haar vader niet vannacht toch thuisgekomen was. Maanlicht streek over de lakens, over de warrige krans van haren rond haar moeders gelaat en over het lege kussen daarnaast, bol opgeschud en onbeslapen. Manous glimlach vervloog.

Geruisloos kleepte ze zich aan. In de keuken pakte ze brood, kaas en appels. Ze vulde een kruik met water en uit de lappenmand trok ze een oude kussensloop. Daar kon ze haar eten en drinken in dragen en ze kon er verband van scheuren.

BEN PAPA ZOEKEN. NIET ONGERUST ZIJN kraste ze op het leitje in de keuken.

Op het stoepje voor het huis deed ze haar schoenen aan. Ze sloeg de kussensloop over haar schouder en ging op weg. Het was stil in de straten. Enkel de bakker en zijn knechten waren al aan het werk. Het water liep Manou in de mond toen de geur van vers brood haar tegemoetkwam. Een bakkersknecht verscheen in de deuropening, zijn gezicht verhit door de warmte van de oven.

‘Hé, schoonheid,’ riep hij lachend, ‘waar ga jij zo vroeg naartoe?’

Manou glimlachte en liep door zonder te antwoorden.

De stadspoort stond als altijd open. Een wachter was er niet. Manou liep de poort door. De ochtendschemer tilde de velden parelend van de dauw op uit de diepten van de nacht. Drie wegen leidden weg van de poort. De linker leidde naar de zee in het zuiden, de rechter kwam uit bij de bergen in het noorden en de middelste leidde recht door de velden de heuvel op naar het woud. Manou ging die weg op en zette er de pas in.

Ze bereikte de bosrand nog voor de zon opkwam. Vogels floten in de bomen, maar het bos zag er dreigend uit. Dit was het woud uit het verhaal van het Eerste Begin. Manou keek om. Vanaf de heuvel kon ze de stad in een blik omvatten. De stadsmuur, de grauw geschubde daken en, kijk, daar lag het marktplein waaraan ze woonde. Ze haalde diep adem. Keek hoe de weg het bos in leidde. Ze moest dapper zijn. Haar vader had haar nodig. Als ze onthield hoe ze liep en bij ieder kruispunt een teken van takjes of steentjes maakte, kon ze niet verdwalen. Haar vader had uitgelegd hoe hij dat deed als hij delen van het bos verkende waar hij nooit eerder geweest was. Hij wandelde hier voor zijn plezier en had nog nooit iets gevaarlijks meegemaakt. Wat kon er misgaan?

Op dat moment rees de zon boven de horizon en verlichtte met haar stralen het bos in een groots, gouden gebaar. Het vogelconcert zwol aan en de weg zag er ineens een stuk vriendelijker uit. Manou glimlachte en stapte het woud in.

De bloemen, de dauw op de bladeren en krullende varens die zich ontvouwd: Manou was zo onder de indruk van de schoonheid van alles dat ze haast vergat waarvoor ze kwam. Betoverd liep ze over het pad. Hoe was het mogelijk dat dít woud de Gruwel voortbracht? Kleurige vlinders fladderden voor haar uit. Hommels schommelden van bloem tot bloem. Vinken en mezen achtervolgden elkaar tussen

takken en twijgen. De geuren, de tintelende lucht... Het was of haar hart zich voor het eerst in haar leven opende.

Toen ze dieper doordrong in het bos veranderde het van karakter. De bomen werden hoger en de ondergroei donker en bemost. Ze hield haar pas in.

‘Vader!’ riep ze, ‘vader!’ Eerst zacht, bang om de rust van het bos, of iets anders, te verstoren. Daarna luider: ‘Vader! Waar bent u? Ik ben het! Manou!’

Geen antwoord. Alleen het krijsen en klapwieken van een kraai die opvloog. Manou liep verder en kwam bij een splitsing. Welk pad moest ze nemen? Een tweede kraai vloog op, of was het dezelfde als daarnet? Wat wilde dat dier met zijn valse kraalogen? Verderop ritselfde iets. Een slang gleed het pad op. Manou bleef stilstaan tot het dier verdwenen was, liep toen snel verder, probeerde de beklemming van zich af te schudden.

Pas veel verderop werd het weer lichter. Ze hield zichzelf voor dat ze zich niet aan moest stellen. Bomen, struiken en wat beesten, meer was het bos niet. Als ze van tijd tot tijd flink hard riep kon ze haar vader niet missen. ‘Vader!’ riep ze opnieuw. ‘Waar bent u?’

‘Hier!’ klonk het ineens in de verte. Of had ze het zich verbeeld?

‘Vader?’

Het bleef stil.

‘Papa?’

Opnieuw klonk uit de verte een stem. ‘Hier!’ Manou verliet het pad en rende in de richting van de stem. Het bos was hier minder dichtbegroeid. Statige beukenbomen stonden wijd uiteen. Ertussen een laag verdroogde herfstbladeren. Ze knisperden bij iedere stap. Manou bleef weer staan. Ze hijgde van het rennen, speurde rond.

‘Vader!’

‘Hier!’ De stem klonk nu dichterbij. Was het haar vader wel? De stem leek te jong, te helder. Het was of hij met haar spotte. Had ze

niet gehoord van slinkse stemmen die reizigers van het rechte pad af lokten? Spraken de verhalen niet van onverklaarbare verdwijningen op klaarlichte dag?

‘Vader?’ klonk Manous stem, veel onzekerder nu. ‘Bent u het?’

‘Hiero!’

Manou was er nu zeker van dat het niet haar vaders stem was, en na nog een keer vruchteloos geroepen te hebben keerde ze om.

Manou en Tímeo

Het lukte Manou niet om het pad terug te vinden, en de stem die haar van het pad had gelokt zweeg in alle talen. Ze dwaalde een poosje rond, maar ze had haast en besloot al snel een van de raadgevingen van haar vader op te volgen: ‘Als je verdwaalt, dan zoek je de hoogste boom uit die je kunt vinden. Je klimt omhoog tot je boven de kruinen uit kunt kijken. Meestal kun je de stad wel ergens zien liggen, want het woud ligt hoog op de heuvel. Als je de stad niet ziet, dan vertelt de zon je waar het zuiden ligt. De stad ligt ten oosten van het bos. Zo kun je je richting bepalen.’

Alle beuken hier waren even hoog. Hun stammen glad en onbeklimbaar. Maar in de verte zag Manou één boom die anders was. Een grote boom met een knobbelige stam: een knoestige kastanje die tussen de beuken stond als een reusachtige trol tussen rijzige elfen. Ze liep naar de boom, hing de kussensloop aan een knoest en begon te klimmen. Moeilijk was het niet, het was of de takken van de kastanje als treden van een wenteltrap uit de stam groeiden. Al snel was ze zo hoog dat ze niet meer naar beneden durfde te kijken en even later kon ze haar hoofd tussen het gebladerte door naar buiten steken.

Ze tuurde rond. Nergens een glimp van de stad. En als een grauw gordijn dekten de wolken de hemel af. Met geen mogelijkheid kon Manou uitmaken waar de zon stond. Waar ze ook keek, het bos lag als een groene deken over de aarde. Het enige wat eruit sprong was een reusachtige boom die zich hoog boven alle andere verhief. Hij stond ver weg, maar zelfs van waar ze nu zat kon Manou zien hoe

de takken keer op keer bij onweer de bliksem aangetrokken moesten hebben: zwart en kaal strekte de woudreus zijn hoogste takken klauwend naar de hemel. Hoe dreigend zijn aanblik ook was, Manous hart sprong op, want haar vader had over die boom verteld. Het moest de Oude Eik zijn, de oudste boom van het woud. Haar vader had verteld hoe hij de Eik op zijn wandelingen vaak opzocht en uitrustte in zijn schaduw: ‘Als je de wind hoort ruisen door zijn bladeren, dan hoor je de jaren: ieder blad een jaar, ieder jaar een blad, de eindeloze eeuwigheid. Hij mag er somber uitzien, maar hij is goed noch kwaad – wat ze ook allemaal zeggen. De Eik vormt het middelpunt van het bos. Vandaar lopen paden alle kanten uit.’

Daar zou ze naartoe gaan. Manou bepaalde zo goed mogelijk de richting en klom naar beneden. Toen ze zich vanaf de laagste tak op de grond liet zakken, keek ze recht in het lachende gezicht van een jongen. Ze schrok, struikelde en viel achterover in de dorre bladeren.

‘Hopla!’ zei de jongen en hij reikte Manou zijn hand om haar overeind te helpen. ‘Wist je niet meer waar je het zoeken moest?’ De jongen leek even oud als zij. Zijn kleding was haveloos. Hij deed denken aan een wild dier. Maar hij had ook iets lichts over zich en zijn ogen glansden. Manou kon zich niet voorstellen dat hij kwaad in de zin had.

Toch pakte Manou zijn hand niet vast. Ze krabbelde op eigen kracht overeind. ‘Waar kom je vandaan? Wie ben je? Antwoordde jij steeds als ik riep?’

Timeo knikte glunderend.

‘Hoorde je dan niet dat ik mijn vader riep?’

‘Jawel.’

Manou keek de jongen boos aan.